

Světla Minulosti.

Napsal M. A. ŠIMÁČEK.

Dostal se za moře, když mu bylo šestadvacet let. Začal s holýma rukama, nádeničím, dělal se do úpadku, pak se dostal do velkého parního mlýna, osvědčil se, nabyl většího platu a důvěry, uhospodářil si něco a zatoužil po samostatnosti. Štěstí mu přálo. Za tři léta — osmý rok svého pobytu v Americe — měl svůj mlýn a pilu na Fece Lacomu. I v rodině se mu dařilo. Měl hezkou, statnou ženu a tři zdravé děti. Majetku přibývalo, pohled do budoucnosti byl pohledem k východu do staré vlasti, do rodného kraje, na pěkný mlýn na Lužnici a na zkvétající státek. Srdce rozpláskávalo nadějí, mysl se v ní kočala, ale i omeškávala, ostražitost i síla při ní zadřímly — jedno dvě pochybení, jedno dvě opomenutí, pak prudká živelná pohroma, a obrat byl tu. Přišel tak o všechno, nouze se dotavila jako muž zbrojník, naděje vystředala zoufalost, radost změnila se v pláč, vyčítky a hněv. A aby měla byla dovršena, i nemoc přišla a nejmladšímu z dětí jeho podřadil život. Společný bol nad utrpením a smrtí jeho rozlil se po vlnách hněvu jako olej a utišil je. Nastal klid smutku a zdámu, jež přebázelá poněmhu v odevzdání a pokoření se Bohu. Začal znovu pracovat, na nic nemyslel, než aby uhláčil život svůj i svých drahých, a znenáhla zas nad ním zasvítily hvězdy, jež Bůh před tím byl mu zapečetil. A vzhled se opět a po nových deseti letech stál pevněji než poprvé. Ale již chystaly se rány prudcí všech předěších, ne na majetek, ale přímo na srdce.

Když dospěl až sem ve věm vypravování, Fabián se zamlel, dopil dlouhým douškem a opět si nallil. Potom přetřel si několikrát rty, i vlasy na temeni si pohladil a zakřápal hlavou.

"Hořko na to vzpomínat," pravil konečně, "a ještě hořčeji by bylo o tom povídat. S Bohem nemůžeme věřit v soud, protože není člověkem jako my, aniž máme prostředníka mezi sebou, aby rozhodoval nás. Jestliže on boží, nemůžeme za stavino býti, zavírá-li člověka, nemůže mu býti otevřeno. A na konec nezbyvá než pokoušet se mu, i když člověka přebere v peccati souzení!" A po slovech těch zase se odmlčel.

"Jak dlouho jste byl celkem v Americe?" zeptal se po chvíli doktor, aby přerušil nastalou pauzu.

"Triadvacet let!"

"Pak jste se hned usadil v Čechách?"

"Ano. Pět let jsem žil v Praze, ale platen jsem tam nebýl nic a čím dál tím víc mě to táhlo na venek. Dva roky jsem byl u Jindřichova Hradce, a šest let jsem už zde." Zabuloval prsty na stůl a septavě několikrát zahvizdl a pak pravil: "Dušičku svou jsem uklidnil, tělu odpočinku dopřál a s veselím užívám posledních dnů života svého. Abych se soužil, nic tím nezměním, a i vzpomínání je jen trápení ducha."

Chopil se láhve, aby dolil sklenice, ale láhve byla prázdná.

"Máři, ty nás zanedbáváš, co pak je to?" pravil s výčitkou, ale obalil ji do úsměvu, "honem ještě dvě — popíj si!"

"Já již nebudu pít, pane Fabiáne," pravil doktor, "mám dost, pil jsem rychle, na mne tedy nečítejte."

"A to by bylo!" durdil se Fabián a obrátil se na Lényňku, "nic neposlouchej," nakazoval, "a přines tři — sobě taky jednu! Vždyť takhle jsme neseděli, jak máme před mou nemocí, tedy někdy v lednu, a dohánět mám pořád ještě co, postil jsem se hnedle šest neděl!"

Doktorovo bránění podlehlo Fabiánovu naléhání. Starý mlýnář se rozveselil do žertu, kolem stá mu kroužil stále úsměv, ba ota tvář i pohled jeho se usmívaly. Lényňku již několikrát lehounce zablábl, že se zachvěvala až k akvárům, a pak pokračoval, sebo připlácl po ramenech než po rukách. A ona tak krotce, tak mírně se ulehčovala!

V doktorovi blýská krev a srd-

ce mu rychle tlouklo. Několikrát byl již v rozběhu vpadnutí též do čtveracího tónu Fabiánova, odvážit se takového důvěrného, veselého, lehtavého slůvka, jež by také vyvolalo ruměn na tvářích Lényňčinych, přisednout k ní a také tak strýčkovsky se dotknout jejích obnažených rukou a její šky. Ale jakkoliv se pokračuje ještě opalovat s napjetím všech sil, cítil přec, že rozehvění jeho vzrůstá a jeho sebevláda chabne. Pohled jeho hledal zavilhlé její oči, jež jakoby v zduměném hledě k světlu lampy, stihal volný rytmičský pohyb jejích řader v zpručeném dýchání i hru stínu a světla na její tváři. Chvillemi i on spočinul zrakem na bílém skle lampy, na níž lplco již několik drobných murek obelovavších rozkrídlený plamen, ale rychle odtud opět zaletl k vábné ženě i zavádil o širokou usměvavou tvář Fabiánovu. Otevřenou polovinou okna zavívala do pokojě je chladící vlně bezu, a v krátkých pausách zmlknutí bylo sem slyšeti hučení splavu. Desátá již před hodnou chvílí odbila.

— Pojednou Lényňka vstala a — že musí sklízet se stolu. V podivném spěchu jala se rovnat na sebe talíře a sklenice přibory.

"Co pak? — Co pak do tebe vjel, že tak pospícháš?"

"Je čas, pane Fabiáne," odpovídal za ní doktor. "Lénynece se zavírají oči," dodával trochu nesměle a podává jí slánek a ubrousek, usmál se. Pak jí šel otevřít dvéře.

"Však se vyspí dost," pravil Fabián, "zůstaňte sedět, doktore, máme tu ještě pivo a Máři nám přinese ze sklepa láhev mělnického."

Doktor vyšel však za Lényňkou na chodbu, aby jí otevřel dvéře do kuchyně.

"Tak, Lényňko, tak!" pravil stichlým hlasem a dotknul se při tom jejího pasu.

Připustila to bez pohnutí a, jakoby nic, děkovala za jeho ochotu.

Rozehvěn vrátil se do pokoje a na předcházející vybidnutí Fabiánovo odpovídal neklidně rozhodným odmítáním. Zdržel se beztoho proti svému úmyslu a proti svému slibu, chybil, je slaboch, nechá se tak snadně svést — ale teď musí každým způsobem již domů.

"Nebud' příliš spravedlivý, aniž bud' příliš moudrý, aniž příliš starostlivý, neboť proč bys měl tím škodu bráti, praví Kazatel, pane doktore," usmál se na Fabián.

"Řiďte se dle toho, poznáte, že má pravdu."

"Paní matka již dávno bude spát," dodával, "a nám se tu přece snad dobře sedí — Jestli skleničku vína, a pak vás pustím bez věciho!"

Doktor odřekl, že beztoho pil mnoho a zítra te uctí.

"No, dopit musíme, a na konec aspoň tedy sklenku ořečkovky na dobrý spánek," povolil Fabián, ale proti tomu konečnému návrhu nepřipustil již odmluvy.

Lényňka přšla sebrat ještě ubrus, pak přinesla z vedlejšího pokoje broušenou láhev s ořečkovkou a likérové skleničky, načech hned zas vyšla do kuchyně.

Doktor cítil, jak je rozehvěn a rozplácl, a jak jen myslil na to dotknouti na chodě a na to, jaká myšlenka as při něm proletěla hlavou Lényňčinou. To by chtělo vědět! Až půjde odtud, podívá se jí do očí — uvidí. Ale hned se zas vzpamatoval, to že nesmí být, že sebere všechny síly, aby se ovládl a smazal dojem toho okamžiku zapomenutí se tam u dveří kuchyně.

Dopíjel rychle, omlouvaje se ospalostí a předstíraje pobolbání hlavy. I sklenku ořečkovky vřil do sebe na jeden ráz a tabulem drahou již rozhodně odmlil.

Starý mlýnář neposlyhl však již dobré své mry. Usmíval se, po sousedsku žertoval, pln taktu však, aby doktora ani slůvkem se nedotkl, a na konec určil mu poděkovat, že přijal jeho pozvání a byl jeho hostem. I vyslovil naději, že si za brzy takový večer udělá.

Po posledním stisknutí ruky spustil se tlče do svého křesla, a

mlouvaje se doktorovi, že ho nejde sám vyprovodit: "Ty nohy, ty nohy, víte — a zvlášť večer. No, už promiňte, Máři vám posvítí." A když doktor otevřel dvéře na chodbu, zavolal na Lényňku: "Máři, vyprovod' pana doktora, a pak sem přijdi!"

Lényňka vyšla teď z kuchyně zas už jen v jupičce od těla a krátké sukni. Msto střešvic měla na nohou lehounké trepy, do nichž právě vklouzla, jak doktor zaslechl otevřev dvéře. Světlo svěčky, již nesla v ruce, osvětlovalo její tvář a popráš. V doktorovi, jak jí tak shlédl, rozehvěl se každý nerv.

"Vždyť já trefím, vždyť já trefím, Lényňko," mluvil rychle a pohledně, a oka si nespouštěl. Zablábl naň, pak sklopila oči, a krev jí naskočila do tváře. Přidruží se v předu kraj kazajky předseda doktora ke dveřím.

"Tak dobrou noc, Lényňko," pravil podávaje jí ruku, jež se mu rozolivení chvěla.

Přejela pravicí o bok a vložila jí do jeho dlaně. Stiskl jí pevně, pak náhlým rychlým pohybem levicí objal ji prudce kolem pasu a přitiskl jí pevně ke své hrudi i dotknul se při tom svou tvář její hlavy, vyřekl šeptem: "Jste moc hodná — a moc milá, Lényňko — moc milá, děkuji vám, děkuji vám — a ještě jednou vši silou stisknuv jí ruku pustil ji a odsunuv sám závoru vyrazil ven.

"Dobrou noc," zavolal ještě za mizícím pruhem světla ve dveřích.

XIII.

Když se druhého dne po nepokojné noci s těžkou hlavou probudil a na mysl mu vstoupila věceří večerní seona, odpor se v něm rozlíl proti jeho vlastní křehkosti člověčí.

"Slabost je ve mně, strhnout jsem se dal, opilý jsem byl," vyčítal si a podněcoval v duši hrdě proti sobě samému. Běhal se sebesbuzování a sebesoprovívání. A měl okamžiky přímo nepřetčnéno vzteku, v nichž na se bechrstal nejrůznější pohany.

"U tebe nejsou platny žádné základy a žádná předsevzetí, ty jsi prosáklý skrz naskrz smyslností, a proto nestav se na žádné špálky a žij po zvířecu dle své přirozenosti. Nech všeho moralisování, nenut se do něčeho, v čem neobstojíš, neprováděj experimenty, když víš, že na konec selhou. Nic není směrnějšího než podléháje moralista, než protivnějšího než chlipný lidomil. Oě poetivější a konečně i praktičtější je tu celým způsobem svého života adjunkt Kouřik, jenž nezakrývá a spoň své vnitřní podstaty. Proti němu jsi dětinšský pokrytec a směšný pošetilec se svými planými předsevzetími a marnými zápasy!"

Ale po takových výbuších vzteku následovaly opět chvíle konejšení a omluv.

"Co se vlastně večera stalo? — Postavil jsem se neopatrně do pokušení a dal se strhnout. Přivinnu jsem si k sobě, doktře se tváří její hlavy... (v té vzpomínce zas cítil pružnost a teplo mladého jejího těla a celou rozkoš toho okamžiku). No — pochybení, ale ne nestěšení! Ji jsem neublížil, a sobě —? Jedna porážka není pře podlehnutím. A konečně, není ve filosofii starého Fabiána skutečně to pravé zlato pravdy? 'Nebud' příliš spravedlivý ani příliš starostlivý'! Po těžkých zkouškách života netrápí se, nýbrž veselí, žije a užívá, přeje radost sobě a působí jí jiným. Není v tom jádro největší moudrosti? A není on, doktor, vlastně blázen se svou přisností, se svými výčitkami a se svým hněvem na sebe? Se svou bázni před ženami? Se svou neprostrnou odříkavostí? Není lépe pohledět s radostí na mladou ženu, potěšit jí svým zalíbením na ní, než urážet jí svou rampouchovostí a sebe trápit svou odříkavostí zavratností!"

Byl zmatený zápas v jeho duši.

"Povoluješ, scházíš s cesty, chraň si svůj klid!" volal v něm hlas jeden.

"Není Fabián hotový moudrý proti tobě, a nevysmál by se tvým skopulim jako bláznovství!" překřikoval jej druhý.

Hledal východ z toho zmatku, vnutil svůj mozek do nové revie věceřího večera a tím se dostal k věcnějšímu přemítání o Fabiá-

Aby matky věděli, kde pomoci hledati.

Avoca, Tex., 22. února 1912.

Drahá přítelkyne:

Ani neví, jak bych Vám poděkovala, neb jste mně prokázala velké dobrodiní Vaším Léčivým Thé pro naše dítě, které bylo vždy vždy opuchlé a kůži mělo na sobě suchou a hrubou. Jakmile jsem mu začala dávat Vaše Thé, přestalo otékati, kůže se začala hladit a teď má zase velmi pěknou barvu a jest zdravý. Tak Vám co nej-srdečněji děkuji za Vaše Thé, neb jsem jista, že pomáhá od mnoha nemocí. Cheete-li, můžete toto dáti do veřejnosti, aby matky věděly, kde pomoci hledati pro své děti v jejich nemocech.

Zůstávám Vaše přítelkyne
Františka Slovák.

MUŽI, ŽENY, DÍVKY A STAROUŠKOVÉ.

Často ani nevíte, co Vás bolí, a tu nás lék dá úlevu a zdraví. Zdarma na zkoušku na několik dní. Zádny patentní lék.

Wheelerovo Bylinné Thé je silitel jater, ledvin a krvečistiřel

Jest to čistý přírodní lék zdravotním zákonem prozkoumaný a odporučený a jest jak pro malické tak dospelé a pškytne úlevy při zácpě, kyselosti v žaludku, žlučnatosti, obtížném trávení, jaterních obtížích, bolestech hlavy, bolesti v zádech, nezávinnosti, malarii, kašli, nastuzení, bolavém hrdle, revmatismu, neuralgii, dně, bolesti v boku, bolesti v kržži, rozčilenosti, zemdlenosti, ztrátě chuti k jídlu, ospalosti, souchotinám, žlutence, pupenech, vyrážce, červům, zlaté žile, tasemnici, nervosnosti, svrabu, vodnatelnosti, srdeční vadě, boulech, nádorech, lišejích, zastaralých bolestech a všech nepopádech krve a ledvin. Chuti jest příjemně. Stolicce lehounká.

Na prodej v trojí velikosti, pošou vyplaceno až do domu 28c, 55c a velká krabička na měsíce stačí za \$1.10 — 6 za \$5.00.

Máme zvláště léčení pro muže pouze. Též léčení pro KATAR pro muže, ženy a děti. Trpící, slabé, unavené, předčasně sestarlé matky a ženy, slabé a blede dívky! Máme zvláštní léčení pro všechny Vaše nemoce. **Popište s důvěrou svou nemoc a pošleme Vám obratem pošty lék zdarma na několik dní na zkoušku a knížечky o nemocích. Račte psát anglicky neb česky.** Adressa:

Marie Votypka & Co., Dept. 10, So. Bend, Ind.

Odkud vznikl můj úmysl, zůstaťi již sám?

Z bázni před takovým pokryteckým žitím, jaké bylo s Anežkou, ze vzpomínek na bezohledný, krutý, vraždívý individualismus Bettynin, z obav být ženou poután ve svém myšlenkovém světě, být nucen ke lžem ve svém světě citovném.

Ano, ale u takové Máři, u takové Agathy Matvějevny zůstal bych svoboděn v obou těch světech, volnějším než nyní, neboť i zápas s tělem by přestaly.

Nebýlo by to nejlepší rozřešením?

— — — — —

Nešla mu již z hlavy tahle myšlenka, nejen dnes, ale ani následující dny. Uvažování o ní nabýlo však formy více theoretické. Vychladl z dojmů oné večerní scény a ustupoval od kombinace s Lényňkou. Ne proto, že by jí viděl jinak — byla mu stále stejně vábnou a milou — nýbrž proto, že ve starém mlýnání viděl větší překážku než v prvních okamžicích.

Klidně, spokojeně manželství člověka svého druhu, s vlastním, dlouho budovaným, hotovým duševním světem, určitých názorů i pevně stanovených již úkolů životních, viděl možným jen vedle ženy, jež neabsorbuje jeho síly, jež dopřává mu plně samoty a volnosti v té jeho říši myšlenek a práce. Nemůže to býti tedy žena, která činí nároky na jeho volný čas pro své potěšení nebo kratochvíli. Nemůže to býti ani žena, která, v nejlepší snád vůli mu pomoci, zádu být uváděna v tu jeho duševní říši a s ní seznamována, ba ani taková, jež vzdává se sice žádostí takových, ale tím trpí, resignuje, vykonáváje oběť. Nezbývá tedy než — Agatha Matvějevna, nebo Fabiánova Máři, již podobné nároky jsou vůbec neznámý.

(Pokračování)

Průtržní pásy všech velikostí a druhů od \$1.00 výše. Perkolatory pro úsporné vaření nejchutnější kávy. 50-ť

BERÁNEK A SYN,
16. a William ul. - Omaha, Neb.

Angličtinu neznáte?

Jste tedy jako ryba bez vody, jako tělo bez života. Vy máte plouti přes řeku budoucnosti. Cheete se vydat přes ni jen za kocábce, bez veselí? Cheete přžít celý svůj život v postřku u lidu? Vy nehodláte se státi samostatným občánem? Americkým? Zda-li však ano, my Vám pomůžeme! My Vás naučíme v 50 číslech anglicky a to při Vaši práci doma. 24-ť

PIŠTE NÁM!

Vikla Bratři,

Lonsdale, Minn.

Kdykoliv přijedete do Omahy a cheete býti pohodlně ubytováni, zajděte do

HOTELU PRAHA,
rož 13. a William ulice.

Moderně zařízené pokoje poskytnou i těm nejvybranějším ten pravý odpočinek. Vzorná čistá vedená kuchyně, jakož i útulné zařízené hostinoc zaisté Vás uspokojí.

Posílám na venek — KARLOVARSKÉ MEDOVÉ VÍNO — beďnu o 12 láhvích — za \$2.75. 37-ť

JOSEF VAŠKO, majitel.

Storck
Triumph
BEER
A TRIUMPH IN QUALITY

KRAJANĚ NA ZAPADĚ, POZOR

KÁVU DOBROU KÁVU

A LACINOU

dostanete u

OMAHA COFFEE MILL,

1904 So. 13th Str., Omaha, Neb.

Zasláme kávu na venek v ob jednávkách od 25 liber výše, a tu samou rozvážme na menší pakli ky dle přání.

25 centů libra kávy

Jest naše specialita. Dále máme druhy po 28c., 30c. a 33c.

Objednávky se vyřizují proti zaplacení předem pouze. Vzorčky zasílem na požádání zdarma. Pište česky neb anglicky. 51-ť

Choroby konečniku — vyléčeny

Milně léženi, jež vyléč v krátké době zlatou žilou, píštěl a jiné choroby konečniku bez operace. Neposkyvá se chloroformu, etheru nebo jiného vřidobného upávacího prostředku. Vyléčení záručeno v libém případě, kterýž ho léčení převezme a peníze vydati pro vyhlášen. Píšte si o knihu o chorobách konečniku, a doručíte vám, na: 47-ť

DR. TARRY — Ece Building — OMAHA